

(5)

Bulla S^mis. N. Pij PP. IIII Indictionis seu prosecutionis
Concilij in Civitate Tridentina, ad festum Paschalis re-
surrectionis D. N. Anno 1561. Datj XXIX. Nouemb. 1560.

PIVS EPVS SERVVS SERVORVM DEI AD PERPETVAM REI MEMORIAM

Ad Ecclesiae regimen, licet tanto oneri impares, sola Dei dignatione uocati statim circumferentes mentis oculos per omnes Reip. Cri- stiana partes, cernentesq. non sine magno horrore quam longe lateq. pestis Haeresum et Scismatis peruasisset, et quanta Cri- stiani populi mores correctione indigerent, in eam curam, et cogitationem pro suscepti muneris officio incumbere cepimus, quemadmodum ipsas haereses extirpare, tantumq. et tam perniciosum Scisma tollere, moresq. adeo corruptos, et depra- uatos emendare possemus. Cumq. aut intelligeremus ad haec sananda mala aptissimum esse remedium, quod sancta Ec- clesiae adhibere consueuisset, Oecumenici generalisq. Con- cily. eius congregandi, et Deo iuuante, celebrandi Concilium cepimus: inditum quidem illud antea fuit a fe. re. Paulo III. et eius successore Iulio praedecessorib. nrjs, sed uarijs de- causis saepius impeditu et interpellatu perfici non potuit, Siquidem Paulus cum id primo in urbem Mantuam, deinde Vicentiam uenisset, quasdam ob causas in Literis eius ex- pressas id primo suspendit, postea Tridentu transfudit. Deinde cum quibusdam de causis ibi usq. eius celebrandi tempus delatum fuisset, tandem suspensione sublata, in eadem Civitate Tridentina inchoatum fuit, Verum sessio- nibus aliquot habitis, et nonnullis Decretis factis ipsum se postea Concilium aliquib. de causis (accedente etiam sedis Ap. ca. aucte) Bononiam transfudit, Iulius aut qui ei successit, in eandem Civitatem Tridentinam id reuocauit: quo quidem tempore

7

facta alia quadam Decreta sunt, sed cum noui in propinquis Ger-
mana locis tumultus excitati fuissent, et Bellum in Italia et
Gallia grauissimū exarsisset, rursus Concilium suspensum et dilatu-
m fuit, adiuuante nimirum humani generis hoste, aliasq. ex alijs diffi-
cultates, et impedimenta obijcente, ut tantum Ecclesiae cōmodū, quod
proorsus auferre non poterat, saltem q̄ diutissime retardaret. Quanto,
pere uerò interea aucta fuerint, et multiplicata, ac propagata haereses,
quantopere Schisma creuerit, sine maximo animi dolore nec meminisse
possumus, nec referre. Sed tandem pius et misericors Dominus, qui
nunq̄ ita irascitur, ut misericordia obliuiscatur, Regibus et Princi-
pibus Christianis pacem et unanimitatem dare dignatus est, qua
nos occasione ablata maximam in spem uenimus, misericordia ^{ipsius} fecti,
fore, ut is tantis quoq. Ecclesiae malis eadem Concilij uia finis impo-
natur. Nos itaq. ad Schisma, haeresesq. tollendas, ad corrigendos et
reformandos mores, ad pacem inter Christianos Principes conseruan-
dam, celebrationem eius non esse duximus diutius differendam.
Habita igitur cum venerabilib. fratribus nr̄is S. R. E. Cardinalib. delibe-
ratione matura, factis etiam consilij nr̄i certiorib. clarissimis
in Christo filijs nr̄is Ferdinando Romanorū Imperatore Electo,
et alijs Regibus, atq. Principibus, quos quidem, sicut de eorum
summa pietate et sapientia nobis pollicebamur, paratissimos ad
ipsius Concilij celebrationem adiuuandam inuenimus. Ad Dei
omnipotentis laudem, honorem et gloriam, atq. uniuersalis Ecclesiae,
utilitatem, de eorundem fratrum nr̄orū consilio et assensu, sacru-
m Oecumenicum et Generale Concilium auctoritate eiusdem Dei
et beator. Petri et Pauli Apostolor. qua nos quoq. in terris fungimur
freti, et subnixi, in Ciuitate Tridentina ad sacratissimum diem

Resurrectionis Domini proxime futurum indicimus, et ibi
celebrandum, sublata suspensione quacumq. Statuimus atq. de
cernimus. Quocirca venerabiles fratres nostros omnibus ex locis Patri-
archas, Archiepiscopos, Episcopos, et dilectos filios Abbates, ceterosq.
quibus in Concilio generali sedere, et sententiam dicere iure co-
muni, uel ex privilegio, uel ex antiqua consuetudine licet, ue-
llementer in Domino hortamur, et monemus, atq. etiam districtè præ-
cipiendo mandamus in uirtute sanctæ obedientiæ, in hi quoq.
Iuramenti, quod præstiterunt, et sub penis, quas in eos, qui ad
Concilia generalia conuenire neglexerint, sacris sciunt esse Ca-
nonibus constitutas, ut ad Concilium ibi celebrandum conue-
niant, intra eam diem, nisi forte impedimento fuerint legitimo
prepediti, quod tamen impedimentum per legitimos procu-
ratores Synodo probare debebunt. Monemus præterea omnes
et singulos quorum interest, interesse uel poterit, ut in Concilio
adesse ne negligant, Carissimos uero in Christo filios nostros
Romanorum Imperatorem Electum, ceterosq. Reges, et Princi-
pes, quos optandum sanè esset Concilio interesse posse, hor-
tamur et rogamus, ut si ipsi Concilio interesse non potuerint
at Oratores suos prudentes, graues et bonos uiros utiq. mittant,
qui ipsorum nomine illi intersint, curentq. diligenter pro sua pi-
etate ut ex eorum Regnis atq. Dominijs Prælati sine excusa-
tione, ac mora tam necessario tempore Deo, et Ecclesie officium
suum præstent, eosdem etiam curaturos esse minime dubita-
tes, ut per ipsorum Regna et Dominia tutum ac liberum iter
Prælati, eorumq. familiaribus Comitibus, et alijs omnibus ad

Conc.^m

Concilium euntibus, et ab illo redeuntibus pateat, benigneque ac
 comiter omnibus in locis recipiantur, atque tractentur. Sicut
 quod ad nos attinet ipsi quoque curabimus, qui nihil omnino praeter
 mittere decreverimus, quod ad ^{san} pium et salutare opus perficiendum
 a nobis in hoc loco constitutis praestari possit, nihil (ut Deus scit)
 querentes aliud, nihil propositum habentes in hoc Concilio celebra-
 do, nisi honorem ipsius Dei, dispersarum omnium reductionem, ac salutem,
 et perpetuam Christianae Reipublicae tranquillitatem, ac quietem. Ut
 vero haec litera, et quae in eis continentur ad omnium, quorum oportet,
 notitiam perveniant, nec quisquam ea excusatione uti possit, quod
 illa ignoraverit, praesertim cum non ad omnes, quos de his literis
 certiores fieri oporteret, tutus forsitan pateat aditus, Volumus
 et mandamus ut in Basilica Vaticana principis Apostolorum, et
 in Ecclesia Lateranensi, tunc cum in eis populus, ut Messarum
 solemnibus intersit, congregari solet, palam clara voce a Curia
 nostra Cursoribus seu Notariis aliquibus publicis recitentur, et ^{et} ^{itemque} Cancellaria Ap^{ostolicae}
 postquam recitata fuerint, ad ualvas earum Ecclesiarum ibique, quo legi, ^{et in solito loco campi} ^{Flora} affigantur.
 et omnibus innotescere possint, aliquam diu relinquantur, cum
 autem inde amovebuntur, earum exempla in eisdem locis affixa
 remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publicationem, et
 affixionem omnes et singulos, qui his literis comprehendantur
 post duos menses a die publicationis et affixionis earum, Volumus
 perinde adstrictos et obligatos esse, ac si ipsismet illa coram
 edita, et lecta fuissent. Transumptis quoque earum, quae manu
 publici alicuius Notarii scripta, subscripta, et sigillo, ac sub-

scriptione alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constituta,
 munta fuerint, ut sine dubitatione aliqua, fides habeatur, man-
 damus atq; decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginam nostrae Indultionis, Statuti, decreti, praecepti
 admonitionis, et adhortationis infringere, vel ei ausu teme-
 rario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit
 indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri et Pauli
 Apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. Roma apud
 sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicae. Millesimo
 quingentesimo sexagesimo. Tertio Id. Decembris.

Pontificatus nri Anno Termino

† Ego Pius catholice ecclesiae episcopus

† Ego R. Cardinalis de Carpo Episcopus Portuenus

† Ego F. Cardinalis Pisanus Episcopus Tusculanus

† Ego Fid. Carolus Casus, Episcopus Praenestinus

† Ego Joannes Carolus Moronus, Episcopus Albanensis

† Ego Cristoforus Madrutus Carolus Tuderus

† Ego Octo Truceces Carolus Augustanus

† Ego Ty. Carolus Crispus.

9
Ego Io. Mi. Cardinalis Saracenus

Ego Jo: Car. s. ti. Vualis

Ego Jo: an. Car. Messanen

Ego Ia. Car. Puteus

Ego Io. Ba. Car. sancti Clementis

Ego Scipio Car. Pisar

Ego Io: Car. Neomannus

Ego Io: Antonius Car. Capisuccus

Ego Thad. Car. Gaddus

Ego F. Mi. Car. Alexandrinus

Ego Clemens Car. Araceli

Ego Io: Ant. Card. s. ti. Georgij

Ego A. Cardinalis Farnesius Vicecancellarius

Ego Gui. Asc. Card. Camerarius

Hes. Car. Ferraricn

Ego I. Car. Vrbini

Ego Aloy. Car. Cornelius

Ego Hier. Simoncellus

Ego Vitellotus Car. Vitellius

Ego Io: Car. de Medicis

Ego Carolus Car. Borromeus